

Supertoll!

Inspectie

Voor de zekerheid toch nog even de rijen nagelopen, maar nee hoor. In de grotestadsboekhandel geen enkel Duits of uit het Duits vertaald boek over verander-, proces-, project- en algemeen management, noch over samenwerking, gebieds- en (organisatie)ontwikkeling. Een inspectie van de goed gesorteerde kasten tweedehands bij De Slegte geeft een vergelijkbaar beeld.

Vreemd is dat. Voor bijvoorbeeld filosofie en sociologie kijken we wel over de oostgrens, zij het mondjesmaat – de boeken van Peter Sloterdijk vinden gretig aftrek en hij is een graag geziene gast bij de ISVW; *godfather* van de sociologie Max Weber beleeft meer dan 80 jaar na zijn dood zowaar een heuse revival - al is het veelzeggend dat zijn bekendste werk: *De protestantse ethiek en de geest van het kapitalisme*, pas onlangs, 92 jaar na eerste publicatie, in vertaling verscheen.

Rug

Waarom staan we als het om literatuur over management en aanpalende onderwerpen gaat, met de rug naar de oosterburen toe?

Aan de hoeveelheid origineel Duits werk kan het niet liggen, aan de kwaliteit ook niet. Ben je op zoek naar inhoud voor je gereedschapskoffer procesmanagement, dan valt er bij de Mayersche Buchhandlung, Thalia of

Amazon heel wat bij elkaar te sprokkelen. We deden onlangs een dagje Didacta in Keulen – een grote beurs voor alles wat met onderwijs, trainen en faciliteren te maken heeft – en daar stalden de grote uitgevers hun indrukwekkende fondsen uit. (Geen andere Nederlandse auto gezien, trouwens, op het immense, afgevlude parkeerterrein.) Dik, dun, buitengewoon diepgravend of opmerkelijk luchthartig – voor elk wat wils.

Aansluiting

Het is wel vaker geconstateerd: we kijken ten onrechte alleen naar Engeland en – vooral – Amerika. Duitsland is onze belangrijkste handelspartner, staat sociaal en cultureel relatief dichtbij, heeft de grootste bouwsector van Europa en doet het ondanks de crisis daarin en in andere economische sectoren behoorlijk goed. De burens maken grote infrastructurele werken en revitaliseren uitgestrekte verstedelijkte en geïndustrialiseerde gebieden (Ruhrgebied, Hamburg, Berlijn als drie van vele mogelijke voorbeelden). Van hun ervaringen doen ze nauwgezet verslag en daar valt veel van te leren, op congressen, seminars en in publicaties.

Het gaat wat ver om, zoals praktijkhoogleraar De Zeeuw voorstelde, te fuseren met Noordrijn-Westfalen, maar zijn punt is duidelijk: het is verstandig om de aansluiting te versterken.

Ausdauer

Misschien is het onderhand een kwestie van ontbrekende taalbeheersing. Steeds minder scholieren en studenten in het beroeps- en wetenschappelijk onderwijs doen Duits; academische opleidingen worden afgestoten en maken plaats voor breder georiënteerde bachelors. Dat helpt natuurlijk niet. In het Duits klinkt iets al snel óf een beetje kinderachtig (“*Nah Cowboy, stecken Sie die Kanone weg!*”) óf formeel, ernstig, moeilijk. Zo concludeert een recente publicatie van de Internationale Bauausstellung Hamburg: “*Zivilgesellschaftliches Engagement steht als Synonym für den Willen zur Gestaltung der Lebensumwelt und wird so zunehmend zur festen Größe für Politik und Planung.*” En “*letztlich geht es (...) darum, wie sich Planungsprozesse zukunftsweisend und innovativ den sich stetig ändernden gesellschaftlichen Bedingungen anpassen sollten.*”

Het vergt enige *Ausdauer* om zoiets a prima vista te gaan begrijpen – maar dat geldt ook voor Nederlandse publicaties, die vaak taalkundig bij elkaar gerommeld lijken te zijn.

Even doorbijten dus – dan wordt het *supertoll* om onze inzichten met die van de Duitsers te versterken!

(050313)